

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران
مدرسه علمیه ریحانه اصفهان

تحقیق درسی پایه دوم (سطح ۲)

عنوان

ازدواج موقت و اهمیت آن

پژوهشگر

اکرم قاسمی

خرداد ماه ۱۳۹۵

چکیده

تنها داروی شفا بخش جوانان « ازدواج » است که موجب آرامش و سکون کامل زن و شوهر میگردد و جز این هیچ عامل دیگری جای آن را پر نمی کند. مسئله وقتی پیش می آید که کسی موقعیت ازدواج نداشته باشد به خصوص که ازدواج دائم شرایط خاصی دارد. پیشنهادات مکاتب دیگر که دوستی های کاذب را برای رفع این غریزه مؤثر میدانند و یا ازدواج همجنس را جایز شمرده و ازدواج سفید را به بازار ارائه میدهند هیچکدام چاره ساز نبوده و نیست بلکه مشکلی بر مشکلات دیگر افزوده است. دین مبین اسلام که دین فطرت و راه گشای همه مسائل است راه حل های بسیار مفید، کارساز و البته آسانی را برای فروکش کردن این غریزه ی جوشان دارد؛ آنجایی که در سوره ی مبارکه ی نور میفرماید: «وَالْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ» افرادی که امکان ازدواج ندارند تا فراهم شدن زمینه های آن پاکدامنی پیشه کنند. بنابراین پاکی چشم و عفت درونی را برای جوان تجویز میکند و روزه داری و کم خوری را مایه ی پاکدامنی میدانند. اما این دین همه جانبه فقط در صدد سرکوب کردن غریزه جنسی نیست بلکه راههای دیگری را هم برای کنترل آن ارائه میدهد از جمله؛ ازدواج موقت که چنانچه شرایط و حد و مرز آن شناخته و لزوم آن در جامعه ی امروزی برای جوان امروز معرفی شود دیگر شاهد بی عفتی و آلودگی جوانان نخواهیم بود. تلاش بر این است که عوامل لزوم و ترویج ازدواج موقت در جامعه را بررسی کرده و به نشر آن پردازیم بدین منظور به مطالعه ی مقالات و کتابهای مربوطه پرداخته و با دسته بندی مطالب به تنظیم این پژوهش همت گماشتیم.

کلید واژگان: ازدواج دائم، موقت، متعه و سنت

فهرست

صفحه	عنوان
۱	• مقدمه
۳	• بخش اول: کلیات و مفاهیم
۴	فصل اول: کلیات
۴	۱-۱-۱- تعریف و تبیین موضوع
۴	۱-۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق
۵	۱-۱-۳- اهداف و فواید تحقیق
۵	۱-۱-۴- پیشینه ی تحقیق
۶	۱-۱-۵- سؤال های تحقیق
۶	۱-۱-۶- فرضیه ی تحقیق
۶	۱-۱-۷- واژگان تحقیق
۶	۱-۱-۸- روش تحقیق
۷	۱-۱-۹- ساختار تحقیق
۷	۱-۱-۱۰- محدودیت ها و مشکلات تحقیق
۸	فصل دوم: مفهوم شناسی (مفاهیم)
۸	۱-۲-۱- ازدواج
۹	۱-۲-۲- دائم
۱۰	۱-۲-۳- موقت
۱۰	۱-۲-۴- متعه
۱۱	۱-۲-۵- سنت

۱۲	● بخش دوم: اهمیت ازدواج موقت، ایرادها و اشکالات
۱۳	فصل اول: اهمیت ازدواج موقت
۱۳	۱-۱-۲-۱- مکاتب جنسی و دیدگاه های مختلف در مورد ازدواج موقت
۱۴	۱-۲-۲- دیدگاه قرآن
۱۶	۱-۲-۳- دیدگاه سنت
۱۸	۱-۲-۴- لزوم ازدواج موقت از دیدگاه دین، عقل و روانشناسی
۱۸	۱-۲-۴-۱- بالا رفتن سن ازدواج دائم
۱۹	۱-۲-۴-۲- کم بودن مردان نسبت به زنان
۲۰	۱-۲-۴-۳- اختلاط اجباری دو جنس مخالف و تحریکات جنسی
۲۱	۱-۲-۴-۴- ازدواج موقت و بیماران دائمی
۲۱	۱-۲-۴-۵- ازدواج موقت یک ضرورت اجتماعی
۲۲	فصل دوم: ایرادها و اشکالات
۲۲	۱-۲-۲-۱- ازدواج موقت و دختران باکره
۲۳	۱-۲-۲-۲- ازدواج موقت همان زناست
۲۵	۱-۲-۲-۳- ازدواج موقت باعث سوء استفاده میشود
۲۶	۱-۲-۲-۴- ازدواج موقت مانعی برای ازدواج دائم
۲۷	۱-۲-۲-۵- کمتر کسی حاضر است با دختر یا پسری که قبلاً ازدواج موقت کرده ازدواج دائم نماید
۲۸	۱-۲-۲-۶- نظرات حضرات آیات عظام لنکرانی، مکارم شیرازی و سبحانی
۳۰	● نتیجه گیری
۳۱	● منابع و مآخذ

مقدمه

بر خلاف اندیشه ی فلسفی که فقط برای فرد واقعیت قائل است و جامعه را یک امر انتزاعی و ذهنی می انگارد، در اسلام و نظام حقوقی آن، جامعه برای خود واقعیت و احکام ویژه ای دارد که از اجتماع خانواده ها تشکیل شده و سعادت این دو به هم گره خورده است.

بسیاری از پیشنهاد های اخلاقی جهت کنترل وضعیت جنسی جامعه از روی فهم و مطالعه نمیباشد بلکه از روی تعصب و جهل مطرح میگردد. بسیاری از روشنفکر نمایان از کوبیدن سنن الهی در جهت خواسته های خود سود میجویند و حتی از شنیدن آمار دقیق فساد ابا دارند.

برخی نیز این آمار را بدیهی و نشانه ی تمدن می دانند.

در مورد ازدواج که خانواده را به وجود می آورد و حق طبیعی و غریزی انسانهاست و بی شک در میان همه ی مردم با آداب و رسوم متفاوت وجود دارد بحثی نیست زیرا یک امر بدیهی و کاملاً عقلانی است؛ اما ازدواج موقت در میان مردم دچار مخاطرات و شبهاتی شده که حتی از آن به عنوان کار غیر اخلاقی نام برده میشود چرا که آگاهی لازم در مورد آن وجود ندارد و مردم آنقدر که در مورد دوستی دختر و پسر میدانند و صحبت میکنند در مورد متعه و ازدواج موقت اطلاعی ندارند.

ما در صدد هستیم تا در این تحقیق به ازدواج موقت از دیدگاههای مختلف علمی پردازیم تا خانواده ها و جوانان پاکدامن برای رفع یکی از مهمترین معضلات جامعه که در حال حاضر دستخوش تهاجم فرهنگی غرب قرار گرفته است، بتوانند در مسیر صحیح و مطلوبی که مورد نظر اسلام است قرار گیرند.

ازدواج موقت زمانی معنی واقعی خود را پیدا خواهد کرد که ماهیت آن به خوبی روشن شده باشد. هدف از این نوشته کمک به احیاء این شریعت الهی در جامعه ی اسلامی است. قید و بند های

موضوع تجربه ی جنسی قبل از ازدواج دائم نیز برای همسران همین حالت را دارد. صد البته هر چه جامعه به شرع نزدیکتر شده و از لباس دست و پاگیری که عرف برایش دوخته است، بیرون آید مشکلات کمتر و به مدینه ی فاضله نزدیک خواهیم شد. مسلماً باید عده ای آگاه در این زمینه پیش قدم شوند.

۲-۶- نظرات حضرات آیات عظام لنکرانی، مکارم شیرازی و سبحانی

برای پاسخگویی به ایرادها و اشکالات وارده بر ازدواج موقت بر آن شدیم تا نظرات چند تن از آیات عظام را در این قسمت بیاوریم.

- آیت الله العظمی فاضل لنکرانی:

منشأ اینکه متدینین و متشرعین آنرا قبیح میدانند عدم التزام به مجموعه احکام اسلام است و گرنه قبحی در آن نیست.

انصاف این است که ازدواج موقت از خصائص اسلام است و هر یک از متصدیان زعامت و حکومت آنرا حرام بدارد به تحقیق در اسلام نقصان ایجاد کرده است. خصوصیات ویژه ی ازدواج موقت که مشقت و زحمت کمتری دارد مانع به حرام افتادن میشود.

- آیت الله العظمی مکارم شیرازی:

غریزه ی جنسی یکی از نیرومندترین غرایز انسانی است و ازدواج دائم به تنهایی قادر به ارضاء غریزه ی جنسی نیست. نه سرکوب غریزه و نه بی بند و باری جنسی، راه سوم که نه مشکلات ازدواج دائم را دارد و نه بی بند و باری جنسی را ازدواج موقت است یا باید فحشاء را مجاز بدانیم و یا طرح ازدواج موقت را بپذیریم.

آنها که ازدواج موقت را همانند فحشاء میدانند از مقررات ازدواج موقت آگاهی ندارند، به بهانه ی سوء استفاده از ازدواج موقت نباید جلوی این قانون فطری و ضرورت اجتماعی را گرفت ضمن اینکه از کدام قانون در دنیا سوء استفاده نشده است.

اگر حکومت اسلامی ازدواج موقت را تحت ضوابط و مقررات خاص آن پیاده کند، هم جلوی سوء استفاده گرفته میشود و هم افراد محترم به هنگام ضرورت های اجتماعی از آن کراهت نخواهند داشت.

- آیت الله العظمی سبحانی:

یکی از مشکلات عصر ما، حفظ عفت و اخلاق جوانان ما است آنان در محیطی زندگی میکنند که بیماری «جنون جنسی» و «دیوانگی سکسی» روز به روز در حال افزایش و به سرعت از غرب به شرق در حال سرازیر شدن است.

امروز جوان در محیطی زندگی میکند که از در و دیوار آن تحریکات سکسی میبارد و عوامل فراوانی دست به دست هم داده و به اشتغال غریزه ی جنسی او دامن میزنند، فیلمهای سینمایی و تلویزیونی و مطبوعات رنگی، برهنگی زنان در محیط کار، و محیط های آلوده و شب نشینی ها از جمله عواملی است که جوانان را به سوی جنون جنسی سوق میدهد و شعله های بی عفتی را در دل هر جوان پاکی مشتعل میسازد. متأسفانه بسیاری از جوانان از ماهیت ازدواج موقت آگاه نبوده و گروهی آن را مساوی با آمیزش های حرام میدانند، جز این که اولی صیغه ای دارد و دومی فاقد آن است.

نتیجه گیری

در این پژوهش به دنبال آن بوده ایم که ضمن روشن ساختن احکام الهی و اجرای آن در جامعه ی اسلامی بتوانیم جوان امروز را با اجرای صحیح حکم الهی ازدواج موقت آشنا کرده و از آلودگی و فساد دور نماییم.

طی این تحقیق به این نتیجه رسیدیم که منظور از ضرورت و لزوم گسترش یک حکم الهی همچون ازدواج موقت تنها آموختن راهکارهای آن نیست بلکه نوعی ترویج و نشر موضوع مد نظر است که در آن همه ی ابعاد و روشهای اجرای احکام الهی با توجه به هدف غایی انسان که همان رسیدن به کمال مطلق و قرار گرفتن در مسیر تقرب و رضای الهی است، معین میشود.

از آنجا که جوانان، آینده سازان جامعه و پرورش دهنده ی نسل بعدی میباشند، آگاهی و بصیرت آنان در واقع بصیرت نسلهاست و در دنیای امروز این ضرورت اهمیت ویژه ای می یابد چرا که با وارد شدن

جوانان در عرصه ی اجتماع به طور وسیع و گسترده و لزوم برقراری ارتباط با جنس مخالف، تربیت صحیح جنسی راه نجاتی برای جلوگیری از سقوط و انحراف جامعه میباشد.

با فراهم کردن زمینه برای تخلیه ی هیجان و غریزه ی شهوت در جوان و به کار بستن معارف دینی و همچنین درونی کردن ارزش ها میتوان از آسیب های وارده بر نسل جوان جلوگیری نمود. اگر چنانچه آشنایی با احکام الهی به گونه ای شایسته درون جوان رشد یابد تا به جا و به موقع از شیوه های آن استفاده شود میتوان قدرت آن را داشت تا در برابر تهاجمات فرهنگی که هر روز به شکلی در می آید ایستاد و از آسیب های اجتماعی جلوگیری کرد.

منابع و مأخذ

* قرآن کریم

۱. کلینی، ابی جعفر، اصول کافی، چاپ سوم، (تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۴۸۸.ه.ق)
۲. حر عاملی، محمد ابن حسن، وسائل الشیعه، بی تا، (بیروت، لبنان، دار احیاء التراث العربی)
۳. امینی، عبد الحسین، الغدیر، چاپ دوم، (تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۶۶)
۴. مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، چاپ نهم، (قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۵۹)
۵. مطهری، مرتضی، اخلاق جنسی در اسلام و غرب، بی تا، (قم، نشر صدرا)
۶. مکارم شیرازی، ناصر، شیعه پاسخ میگوید، چاپ اول، (قم، مدرسه امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۸۴)
۷. بابازاده، علی اکبر، مسائل ازدواج و حقوق خانواده، چاپ دوم، (قم، انتشارات دانش و ادب، ۱۳۸۸)
۸. عباس زاده، عباس، ازدواج موقت نیاز امروز، (نشر شاکر)، www.porseman.org
۹. عسگری، سید مرتضی، ازدواج موقت در اسلام، www.eslamomosalman.blogfa.com
۱۰. امین، شهرام، ازدواج موقت ایمان یا هوس، چاپ اول، (قم، انتشارات مؤمنین، ۱۳۸۱)
۱۱. رحمتی، محمد، چه بگوئیم، چاپ دوم، (قم، انتشارات جوانان موفق، ۱۳۹۰)
۱۲. داوودی، سعید، زنان و سه پرسش اساسی، چاپ اول، (قم، انتشارات نسل جوان، ۱۳۸۲)
۱۳. مکارم شیرازی، ناصر، احکام خانواده در پرتو فقه اسلامی، چاپ سوم، (قم، مدرسه امام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۸۸)
۱۴. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ سوم، (تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۹)
۱۵. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، بی تا، (بی جا، ۱۳۳۹)
۱۶. حسینی دشتی، مصطفی، معارف و معاریف دائره المعارف جامع اسلامی، چاپ دوم، (انتشارات آرایه، ۱۳۸۵)
۱۷. سیاح، احمد، فرهنگ بزرگ جامع نوین، چاپ نهم، (تهران، کتابفروشی اسلام)

۱۸. www.3erat.com/article منبع این پست: ترکاشوند، محمد، ازدواج موقت مدیریت

شهوت، چاپ دوم، (قم، نشر اشک یاس، ۱۳۸۶)

۱۹. www.tebyan.net

۲۰. www.sistani.org

۲۱. www.tanzimekhanevadeh.com

۲۲. www.sigh93.blog.ir

۲۳. www.khabaronline.ir

۲۴. www.trainingbam.blogfa.com

۲۵. www.rasekhoon.net

۲۶. www.beytote.com